

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 09.01.2018

Styresak: 2/18

Arkivsaksnr: 2016/4449-UNU

Møtedato: 06.02.2018

Regler for fakultets- og instituttorganene - justering av utfyllende regler

---

Dokumenter i saken:

- <http://regler.app.uib.no/regler/Del-1-Overordnede-rammer/1.3-Regler-for-styringsorganene/Valgreglement-for-Universitetet-i-Bergen>
- <http://regler.app.uib.no/regler/Del-1-Overordnede-rammer/1.3-Regler-for-styringsorganene/1.3.2-Fakultet/Regler-for-fakultetsorganene>
- <http://regler.app.uib.no/regler/Del-1-Overordnede-rammer/1.3-Regler-for-styringsorganene/1.3.5-Institutt/Regler-for-instituttorganene>
- Regler for fakultetsorganene, utfyllende regler ved Det humanistiske fakultet
- Utfyllende regler for instituttorganene

Bakgrunn

Ifølge valgreglementet for UiB, *Kapittel 1 Bestemmelser som gjelder for alle valg ved Universitetet i Bergen, § 16 Kjønnsmessig balanse*, skal likestillingslovens krav om kjønnsmessig balanse så vidt mulig være oppfylt innen den enkelte valgkrets. Dette innebærer at dersom det skal velges fire medlemmer eller flere fra én valgkrets, skal hvert kjønn være representert med minst 40 % blant dem som velges. Skal det velges to eller tre medlemmer fra valgkretsen, skal begge kjønn være representert. Kravene gjelder også ved valg av varamedlemmer. Dersom det ved optelling viser seg at ett kjønn vil få færre representanter enn det som er kravet, rykker kandidater fra det underrepresenterte kjønn så vidt mulig opp inntil kjønnsmessig balanse er oppnådd. Gruppene A (fast vitenskapelig tilsatte), B (midlertidig vitenskapelig tilsatte), C (teknisk/administrativt tilsatte) og D (studenter) utgjør hver sin valgkrets (jf. valgreglementets § 1 *Reglementets anvendelse*).

Både for fakultetsstyre og instituttråd har Det humanistiske fakultet likestillingsbestemmelser som går lengre enn bestemmelsene i valgreglementet (jf. *Regler for fakultetsorganene, utfyllende regler ved Det humanistiske fakultet, Til § 2A: Fakultetsstyrets størrelse og sammensetning* og *Utfyllende regler for instituttorganene, Til § 3: Instituttrådets størrelse og sammensetning*). Mens valgreglementet har krav om kjønnsmessig balanse innen den enkelte gruppe, har HF krav om minst 40 % av hvert kjønn i styret/rådet som helhet. I tillegg har fakultetet ulike regler for hvordan balanse skal oppnås i henholdsvis fakultetsstyre og instituttråd dersom dette ikke er oppfylt gjennom ordinære valg. Reglene er imidlertid uklare med hensyn til kjønnsmessig balanse innen de ulike gruppene. En kompliserende faktor når det gjelder fakultetsstyret, er at ved HF utgjør gruppe A ved hvert institutt en egen valgkrets.

Tilbakemeldinger tyder på at det er vanskelig å håndtere at fakultetet har strengere likestillingsregler enn det som er kravet i valgreglementet. Det er også problematisk at fakultetet har ulike regler for fakultets- og instituttnivå. Vi foreslår derfor at reglene om kjønnsmessig balanse for henholdsvis fakultetsstyre og instituttråd justeres i tråd med bestemmelsene i § 16 i valgreglementet for UiB, slik at likestillingsreglene knyttes til hhv. gruppe A, B, C og D, og ikke til sammensetningen av styret/rådet som helhet.

Fakultetsstyret skal ifølge gjeldende utfyllende regler for fakultetsorganene, Til § 2A, ha 11 medlemmer hvorav fire interne og ett eksternt fra gruppe A, ett fra gruppe B, ett fra gruppe C og tre fra gruppe D. Begge kjønn skal være representert i gruppe A og i gruppe D.

Nest siste avsnitt i Til § 2A gir følgende regler om hvordan likestilling skal oppnås:

Fakultetsstyret settes sammen slik at likestillingsbestemmelsene oppfylles. Dersom det underrepresenterte kjønn ikke oppnår minst 40 % gjennom ordinære valg, skiftes valgte representanter fra gruppe A (unntatt eksternt representant) ut med valgte vararepresentanter inntil 40 % representasjon av begge kjønn er oppfylt for denne gruppen. Dersom dette ikke er tilstrekkelig, skal representanter skiftes ut i gruppene D, B og C i denne rekkefølgen inntil begge kjønn er representert med minst 40 % i fakultetsstyret som helhet.

I tråd med valgreglementet foreslår vi at avsnittet endres som følger:

Gruppe A som helhet skal ha minst to representanter av hvert kjønn. Dersom dette ikke oppnås gjennom ordinære valg, skiftes valgte representanter fra gruppe A (unntatt eksternt representant) ut med valgte vararepresentanter inntil slik balanse er oppnådd for gruppen. For øvrig gjelder valgreglementets § 16 om kjønnsmessig balanse innen de enkelte gruppene.

Instituttrådet skal ifølge utfyllende regler for instituttorganene, Til § 3, ha minimum 9 medlemmer: Gruppe A skal være representert med 51-60 %, gruppe B med 0-10 %, gruppe C med 5-25 % og gruppe D med minst 25 % av medlemmene.

Siste avsnitt i Til § 3 gir regler om kjønnsmessig sammensetning som følger:

Instituttrådet settes sammen slik at likestillingsbestemmelsene oppfylles. Dersom det underrepresenterte kjønn ikke oppnår minst 40 % gjennom ordinære valg, skiftes valgte representanter fra gruppe A ut med valgte vararepresentanter inntil 40 % representasjon av begge kjønn er oppfylt for denne gruppen. Dersom dette ikke er tilfredsstillende, går en videre til gruppe B, C, og D i den rekkefølge.

I tråd med valgreglementet foreslår vi at avsnittet endres til følgende:

Instituttrådet settes sammen i tråd med valgreglementets § 16 om kjønnsmessig balanse innen den enkelte gruppe. Dersom ett kjønn gjennom ordinære valg har fått færre representanter enn det som kreves, skiftes valgte representanter ut med valgte vararepresentanter inntil slik balanse er oppnådd innen den aktuelle gruppen.

Etter fakultetsstyrevalget våren 2017 var kjønns sammensetningen innen de ulike gruppene i utgangspunktet i samsvar med likestillingsbestemmelsene i UiBs valgreglement, men valgstyret måtte likevel skifte ut valgte representanter med vararepresentanter for at fakultetsstyrets sammensetning skulle være i tråd med fakultetets regel om minst 40 % av hvert kjønn i styret som helhet. Gitt et valgresultat der medlemmene fra gruppe B og C samt to medlemmer fra gruppe D var av samme kjønn, ville fakultetets likestillingsregler ha vært oppfylt med kun ett medlem fra det aktuelle kjønn i gruppe A, selv om dette ville ha vært i strid med likestillingsbestemmelsene i UiBs valgreglement.

Også ved valg til instituttrådene vil en kunne komme i en situasjon der sammensetningen av rådet som helhet er i tråd med likestillingsbestemmelsene i gjeldende utfyllende regler, mens den kjønnsmessige balansen innen den enkelte gruppe er i strid med § 16 i valgreglementet.

Hvis de foreslåtte endringene blir vedtatt, vil valgstyrene på fakultets- og instituttnivå kun måtte påse at hvert kjønn blir representert i tråd med valgreglementet innen hver enkelt av gruppene A, B, C og D. Dette vil gi valgstyrene på de ulike nivåene klarere og mindre kompliserte regler å forholde seg til. Det vil også gi større forutsigbarhet for velgerne, dem som stiller til valg, og dem som blir valgt som representant for hver enkelt gruppe.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar endringer i utfyllende regler for fakultetsorganene og utfyllende regler for instituttorganene som følger:

1. *Regler for fakultetsorganene, utfyllende regler ved Det humanistiske fakultet, Til § 2A: Fakultetsstyrets størrelse og sammensetning*, nest siste avsnitt, endres til:

Gruppe A som helhet skal ha minst to representanter av hvert kjønn. Dersom dette ikke oppnås gjennom ordinære valg, skiftes valgte representanter fra gruppe A (unntatt ekstern representant) ut med valgte vararepresentanter inntil slik balanse er oppnådd for gruppen. For øvrig gjelder valgreglementets § 16 om kjønnsmessig balanse innen de enkelte gruppene.

2. *Utfyllende regler for instituttorganene, Til § 3: Instituttrådets størrelse og sammensetning*, siste avsnitt, endres til:

Instituttrådet settes sammen i tråd med valgreglementets § 16 om kjønnsmessig balanse innen den enkelte gruppe. Dersom ett kjønn gjennom ordinære valg har fått færre representanter enn det som kreves, skiftes valgte representanter ut med valgte vararepresentanter inntil slik balanse er oppnådd innen den aktuelle gruppen.

Endringene trer i kraft fra og med første ordinære valg til den enkelte gruppe.

Jørgen Magnus Sejersted
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Regler for fakultetsorganene, utfyllende regler ved Det humanistiske fakultet

Sist endret av fakultetsstyret 20.06.2017, gjeldende fra 01.08.17.

UiB sin regelsamling pkt. 1.3.2. - se Regler for fakultetsorganene

Til §1: Fakultetets organer

Fakultetet skal ha:

- Fakultetsstyre
- Dekan
- Prodekan for forskning og formidling (inkludert internasjonalisering i forskning)
- Visedekan for utdanning og internasjonalisering
- Fakultetsdirektør
- Tilsettingsutvalg
- Studiestyre
- Forsknings- og forskerutdanningsutvalg

Prodekanen for forskning og formidling velges sammen med dekanen. Visedekanen for utdanning og internasjonalisering utpekes av dekanen. Begge inngår i fakultetets ledergruppe sammen med dekanen og fakultetsdirektøren. Ledergruppen skal sammensettes slik at begge kjønn er representert.

Fakultetet har et rådgivende organ for dekanen som utover fakultetets ledergruppe, består av de tilsatte institutt- og senterlederene ved fakultetet. Utvalget kalles sammen og gir råd i alle utdannings- og forsknings spørsmål når dekanen ønsker det.

Studiestyret skal fungere som rådgivende organ for fakultetsstyret i saker som gjelder fakultetets utdanningstilbud. Fakultetsstyret fastsetter mandat. Fakultetsstyret delegerer vedtaksfullmakt til studiestyret i studiesaker som ikke angår oppretting eller nedlegging av studieprogram.

Studiestyret har følgende medlemmer:

- Visedekan for utdanning og internasjonalisering (leder)
- undervisningskoordinatorerne ved instituttene og Senter for kvinne- og kjønnsforskning
- leder for programutvalget for lærerutdanning ved HF
- to studentrepresentanter

Studiesjef er sekretær for studiestyret.

Varamedlem for visedekan for utdanning og internasjonalisering er prodekan for forskning og formidling. Varamedlemmer for de øvrige medlemmene oppnevnes etter forslag fra henholdsvis instituttene, programutvalget for lærerutdanning ved HF og studentene.

Utvalget kan oppnevne faste observatører. Studielederne ved instituttene og administrative saksbehandlere som forbereder saker til studiestyret, har møte- og talerett i studiestyret.

Forsknings- og forskerutdanningsutvalget skal fungere som rådgivende organ for fakultetsstyret i saker som gjelder forskerutdanning og forskning. Fakultetsstyret fastsetter mandat for utvalget.

Forsknings- og forskerutdanningsutvalget har følgende medlemmer:

- prodekan for forskning og formidling (leder)
- forskningskoordinatorerne ved instituttene

- én representant fra Senter for kvinne- og kjønnsforskning og Senter for vitenskapsteori, oppnevnt av lederne ved de to sentrene
- to representanter fra gruppe B (minst én doktorgradskandidat)
- én studentrepresentant

Assisterende fakultetsdirektør er sekretær for forsknings- og forskerutdanningsutvalget. Administrative saksbehandlere som forbereder saker til utvalget, har møte- og talerett.

Varamedlem for prodekan for forskning og formidling er visedekan for utdanning og internasjonalisering. Instituttene og sentrene oppnevner varamedlemmer for sine representanter blant den vitenskapelige staben. Varamedlemmer for de øvrige gruppene oppnevnes etter forslag fra henholdsvis gruppe B og studentene.

Fakultetet har ingen andre organer ut over det som måtte følge av lovpålagte og avtalefestede bestemmelser (for eksempel IDU – Informasjons- og drøftingsutvalg).

Til § 2A: Fakultetsstyrets størrelse og sammensetning

Fakultetsstyret skal ha 11 medlemmer som består av følgende:

- Dekanen, som leder fakultetsstyret.
- 4 medlemmer fra gruppe A (fast vitenskapelig tilsatte). Hvert av de fire instituttene utgjør en valgkrets og det velges en representant fra gruppe A innen denne valgkretsen, samt to vararepresentanter. Senter for vitenskapsteori og Senter for kvinne- og kjønnsforskning går inn i Institutt for filosofi og førstesemesters valgkrets. Begge kjønn skal være representert.
- Ett eksternt medlem med varamedlemmer fra gruppe A, fast vitenskapelig tilsatte fra et annet universitet.
- Ett medlem velges av og blant samtlige av fakultetets tilsatte i gruppe B (midlertidig vitenskapelige tilsatte).
- Ett medlem velges av og blant samtlige av fakultetets tilsatte i gruppe C (teknisk/administrativt ansatte).
- Tre representanter velges fra fakultetets medlemmer i gruppe D (studenter). Begge kjønn skal være representert.

Gruppe A som helhet skal ha minst to representanter av hvert kjønn. Dersom dette ikke oppnås gjennom ordinære valg, skiftes valgte representanter fra gruppe A (unntatt eksternt representant) ut med valgte vararepresentanter inntil slik balanse er oppnådd for gruppen. For øvrig gjelder valgreglementets § 16 om kjønnsmessig balanse innen de enkelte gruppene.

Fakultetsstyret settes sammen slik at likestillingsbestemmelsene oppfylles. Dersom det underrepresenterte kjønn ikke oppnår minst 40 % gjennom ordinære valg, skiftes valgte representanter fra gruppe A (unntatt eksternt representant) ut med valgte vararepresentanter inntil 40 % representasjon av begge kjønn er oppfylt for denne gruppen. Dersom dette ikke er tilstrekkelig, skal representanter skiftes ut i gruppene D, B og C i denne rekkefølgen inntil begge kjønn er representert med minst 40 % i fakultetsstyret som helhet.

Prodekanen for forskning og formidling og visedekanen for utdanning og internasjonalisering møter som observatører i fakultetsstyret. De har talerett, men ikke stemmerett.

Til § 5a: Dekanens generelle myndighetsområde

Dekanen er ansvarlig overfor rektor i alle saker som ikke er underlagt universitetsdirektørens ansvarsområde gitt i henhold til Universitets- og høgskoleloven og i forskrift til denne. I disse sakene er dekanen, sammen med fakultetsdirektøren, ansvarlig overfor universitetsdirektøren.

Dekanen har linjeansvar overfor prodekanen og visedekanen og delegerer nærmere bestemte arbeidsoppgaver til disse. Dekanen har linjeansvar overfor tilsatte institutt- og senterledere i alle saker, med unntak av saker som eksplisitt er lagt til fakultetsstyret og myndighet under universitetsdirektørens ansvarsområde. I sistnevnte tilfelle utøves linjeansvar sammen med fakultetsdirektøren.

Dekanen representerer fakultetet utad og har kontakt med studentenes organer, med mindre disse arbeidsoppgavene er delegert til andre i ledergruppen.

Til § 6A: Prodekan

Prodekanen for forskning og formidling er dekanens stedfortreder og har samme ansvar og utøver samme myndighet som til en hver tid er gitt til dekanen, når prodekanen opptrer på dennes vegne.

Til §7: Fakultetsdirektør

Fakultetsdirektøren har et særskilt ansvar for å tilse at forvaltningen av økonomiske ressurser skjer i henhold til statens bevilgningsreglement og at forvaltningen av personalmessige ressurser skjer i henhold til lov og avtaleverk i staten. Delegert myndighet utøves i samarbeid med dekanen.

På andre saksfelt opptrer fakultetsdirektøren på vegne av dekanen og i samråd med dekanen, med mindre fakultetsdirektøren er gitt et oppdrag direkte fra overordnet organ.

Fakultetsdirektøren inngår i fakultetets ledergruppe og skal påse at fakultetets ledelse, institutt- og senterledere og ansatte følger forvaltningsmessige bestemmelser i henhold til lover, forskrifter og reglement. Fakultetsdirektør skal tilse at ledelsen tilbys relevant administrativ bistand, kompetanse og sørvis.

I samarbeid med dekanen har fakultetsdirektøren ansvar for forberedelsen av alle saker som legges fram til vedtak under fakultetsstyrets myndighetsområde.

Fakultetsdirektøren er delegert myndighet som øverste leder for fakultetets administrasjon, inkludert fellesseksjoner og skal koordinere, følge opp og utvikle administrasjonen på hele fakultetet.

Fakultetsdirektøren er delegert myndighet til å følge opp avtaleverket i forhold til HMS-arbeid og til tjenestemannsorganisasjonene.

Til §8: Tilsettingsutvalg

Tilsettingsutvalget skal behandle tilsetninger i åremålsstillinger (unntatt instituttlederstillinger), midlertidige forskerstillinger og bistillinger. Utvalget har 5 medlemmer. Alle medlemmer, bortsett fra medlem foreslått fra tjenestemannsorganisasjonene, er fakultetsstyremedlemmer.

- Dekan (utvalgets leder)
- Representant fra de faste vitenskapelig ansatte
- Representant fra de midlertidige vitenskapelig ansatte
- Medlem foreslått av tjenestemannsorganisasjonene (vitenskapelig ansatt)
- Studentrepresentant

Innstillingsutvalget som innstiller til instituttlederstillinger, ledes av prodekanen for forskning og formidling og har i tillegg fire medlemmer. Medlemmet som utpekes av tjenestemannsorganisasjonene bør representere gruppe A ved det aktuelle instituttet.

UTFYLLENDE REGLER FOR INSTITUTTER MED TILSATT INSTITUTTLEDER

(Henvising til §§ gjelder vedtatte Regler for instituttorganene ved UiB, sist endret av Universitetsstyret, 18.06.2009, se UiB sin Regelsamling pkt. 1.3.5).

De utfyllende reglene ble vedtatt i møte i fakultetsstyret 08.09.2009, men sist endret av fakultetsstyret 11.06.2013 og 17.12.2013.

Til § 1: Instituttorganene:

Grunnhetene ved Det humanistiske fakultet skal ha følgende organer:

Tilsatt instituttleder
Instituttråd
Administrasjonssjef

I tillegg skal instituttet ha:

- Undervisningskoordinator
- Forskningskoordinator

Undervisningskoordinator og forskningskoordinator utpekes av instituttlederen blant medlemmer fra gruppe A ved det aktuelle instituttet.

Undervisningskoordinatoren, forskningskoordinatoren og administrasjonssjefen utgjør instituttets ledergruppe sammen med instituttlederen og er underlagt denne. Ledergruppen skal settes sammen slik at begge kjønn er representert.

- Utvalg for undervisning og internasjonalisering
- Utvalg for forskning og formidling

De to utvalgene ledes av henholdsvis undervisningskoordinatoren og forskningskoordinatoren og gir råd på sine respektive områder til instituttlederen. Utvalgene settes sammen slik at programledere for undervisningsprogrammer og tilsvarende forskergruppeledere er representert i de respektive utvalgene sammen med representanter for undervisningsfag og representanter for individuelle forskere. Sammensetning fastsettes endelig av instituttlederen etter uttalelse fra instituttrådet.

Utvalgene får sitt mandat etter vedtak fra instituttrådet og endelig vedtak i fakultetsstyret.

Til § 2: Instituttleder:

Tilsatt instituttleder.

Instituttlederen har det overordnede ansvaret for instituttets samlede faglige og administrative virksomhet, med de begrensningene som er gitt gjennom instituttrådets kompetanse, jf. § 4.

Instituttlederen har ansvaret for at saker som etter § 4 skal behandles av instituttrådet blir lagt frem for rådet, herunder planer og budsjett for å sikre en mest mulig rasjonell drift og budsjettbalanse.

Instituttlederen har ansvaret for å utvikle et godt arbeidsmiljø, skape trivsel og motivasjon og legge forholdene til rette for faglig utvikling for den enkelte ansatte og for fagmiljøet som helhet.

Instituttlederen rapporterer til fakultetsledelsen, normalt dekanen i alle faglige spørsmål og til fakultetsdirektøren på de områder som følger av universitetsdirektørens fullmakter i henhold til lov og reglement og delegert til fakultetsdirektøren.

Instituttlederen har myndighet til å utpeke andre ledere/koordinatorer for å sikre en hensiktsmessig drift av instituttet, herunder faglige koordinatorer og ledere for forskergrupper og studieprogrammer.

Til § 3: Instituttrådets størrelse og sammensetning (endret i fakultetsstyremøte 11.06.2013)

Instituttrådets størrelse og sammensetning fastsettes av fakultetsstyret innen følgende rammer:

- Fast tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger 51 – 60 %
- Midlertidig tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger 0-10 %
- Teknisk og administrativt tilsatte 5-25 %
- Studenter minst 25 %

Instituttrådet skal ha minimum 9 medlemmer.

Instituttene avgjør selv om alle faggruppene ved instituttet skal være representert i gruppe A i instituttrådet. Med utgangspunkt i antall representanter fra gruppe A settes instituttrådet sammen i overensstemmelse med de prosentvise rammene som er nevnt innledningsvis.

Instituttrådet settes sammen i tråd med valgreglementets § 16 om kjønnsmessig balanse innen den enkelte gruppe. Dersom ett kjønn gjennom ordinære valg har fått færre representanter enn det som kreves, skiftes valgte representanter ut med valgte vararepresentanter inntil slik balanse er oppnådd innen den aktuelle gruppen. Instituttrådet settes sammen slik at likestillingsbestemmelsene oppfylles. Dersom det underrepresenterte kjønn ikke oppnår minst 40 % gjennom ordinære valg, skiftes valgte representanter fra gruppe A ut med valgte vararepresentanter inntil 40 % representasjon av begge kjønn er oppfylt for denne gruppen. Dersom dette ikke er tilfredsstillende, går en videre til gruppe B, C, og D i den rekkefølge.

Til § 4: Instituttrådets kompetanse

I tillegg til den type saker som instituttrådet skal behandle kan instituttrådet be om å få seg forelagt hvilken som helst sak til uttalelse så lenge saken ikke er unntatt fra behandling i samsvar med lov, forskrift, reglement eller sentrale vedtak ved universitetet.